

Η ευθύνη του Κράτους στη διαφύλαξη των ατομικών δικαιωμάτων

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1gVkl6F>]

Τα συμβαλλόμενα κράτη-μέλη της ένωσης, κατέχουν δικαιώματα, τα οποία η Ε.Σ.Δ.Α φροντίζει για την κατοχύρωση τους. Παράλληλα, εμπεριέχει το Άρθρο 14 σχετικά με την αρχή της μη διάκρισης, η οποία είναι δεσμευτική προς αυτά. Σε αυτό το σημείο, είναι σημαντικό να τονιστεί η ευρύτητα του όρου “διάκριση” καθώς όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο λέκτορας της νομικής Γ.Κτιστάκις[7], διακρίνεται σε “άμεση” και “έμμεση”.

Πηγή: [wikimedia commons](#)

Εκτός του Άρθρου 14, αρκετά σημαντική θέση κατέχει το Πρωτόκολλο 12 στον αγώνα κατά των διακρίσεων[8]. Η διαφορά του με το Άρθρο 14, έγκειται στην

μεγαλύτερη ευρύτητα του πεδίου εφαρμογής του, καθώς επίσης και με το γεγονός ότι βοηθά στις σχέσεις μεταξύ των ιδιωτών.

Σε επίπεδο Ε.Δ.Δ.Α έχουν φθάσει αρκετές υποθέσεις, οι οποίες εντάσσονται στα πλαίσια των Άρθρων 9 και 14 της Ε.Σ.Δ.Α, με μια θεματολογία, η οποία άπτεται περιπτώσεων, όπως των αντιρρησιών συνείδησης, του προσηλυτισμού, της ίδρυσης ναών και ευκτήριων οίκων, της επιβολής πειθαρχικών μέτρων στον χώρο της εκπαίδευσης και της μουσουλμανικής μειονότητας.

Κατόπιν μελέτης των συγκεκριμένων υποθέσεων, οδηγούμαστε σε μια σειρά σημαντικών συμπερασμάτων. Ειδικότερα, στην υπόθεση προσηλυτισμού (“Κοκκινάκης”), το Ε.Δ.Δ.Α προχώρησε σε έναν πολύ σημαντικό διαχωρισμό του προσηλυτισμού σε “καταχρηστικό” και “μη”. Στην υπόθεση του αντιρρησία συνείδησης (“Θλιμμένος”), το Ε.Δ.Δ.Α διαπίστωσε την έλλειψη νομοθετικής πρόβλεψης για τους αντιρρησίες συνείδησης, καθώς επίσης δεν τάχθηκε σύμφωνο με την ελληνική αντίληψη της σύνδεσης της άρνησης εκπλήρωσης της στρατιωτικής θητείας με το στοιχείο της φαυλότητας, το οποίο με την σειρά του θα μπορούσε να αποτελέσει τροχοπέδη στην άσκηση του καθήκοντος του ορκωτού λογιστή.

Επιπροσθέτως, η αντιδιαστολή της απόφασης του Ε.Δ.Δ.Α, με την αντίστοιχη των ελληνικών αρχών, φαίνεται καθαρά στην υπόθεση της ίδρυσης ναών και ευκτήριων οίκων (“Μανουσάκης και λοιποί”), καθώς το Ε.Δ.Δ.Α αναφέρθηκε στην έλλειψη αναλογικότητας, ενώ οι ελληνικές αρχές στηρίχτηκαν στην μη πλήρη εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων.

Εκτός από αυτά, στον ευαίσθητο χώρο της εκπαίδευσης, το Ε.Δ.Δ.Α στην υπόθεση (“Βαλσάμη και Ευστρατίου”) δικαίωσε τις ελληνικές αρχές, καθώς δεν υφίσταται καταστρατήγηση τόσο της θρησκευτικής ελευθερίας των παιδιών, όσο και του δικαιώματος διαπαιδαγώγησης τους εκ μέρους των γονέων τους. Ωστόσο, το Ε.Δ.Δ.Α δεν παρέλειψε να αναφέρει την περιορισμένη δυνατότητα έκθεσης των αντιρρησιών συνείδησης στην δικαιοσύνη, φαινόμενο, το οποίο αποτελεί παραβίαση του Άρθρου 13 της Ε.Σ.Δ.Α.

Στον ελλαδικό χώρο, εκτός του χώρου της εκπαίδευσης, αντίστοιχα αν όχι περισσότερο, ευαίσθητος και με αρκετές ιδιαιτερότητες, αποτελεί εκείνος των θρησκευτικών μειονοτήτων. Χαρακτηριστική είναι η υπόθεση (“Serif”), στην οποία το Ε.Δ.Δ.Α φανέρωσε μια ουδέτερη στάση λόγω των λεπτών χειρισμών, των οποίων απαιτούνταν, ενώ ταυτόχρονα οι ελληνικές αρχές εστίασαν στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος.

Η συνεργασία του Ε.Δ.Δ.Α με τις ελληνικές αρχές, φανερώνει απερίφραστα την βασική κοινή επιδίωξη των λαών της Ευρώπης, η οποία είναι μια στενότερη ένωση και ένα μέλλον δομημένο σε σταθερά θεμέλια κοινών αξιών. Βασικό προαπαιτούμενο για αυτή την ένωση, αποτελεί ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η καταπολέμηση των διακρίσεων.

Παράλληλα, σε επίπεδο Ε.Δ.Δ.Α έχουν φθάσει υποθέσεις οικονομικών δραστηριοτήτων μελών θρησκευτικών κοινοτήτων (Udo Steymann κατά Staatssecretaris Van Justitie[9]), της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και κυκλοφορίας {Van Duyn κατά Home Office (υπόθεση 41/74)}, της έννοιας του εργαζομένου (I. Bettray κατά Staatssecretaris Van Justitie[10]), και του ζητήματος των εκκλησιαστικών οργανώσεων και της διακίνησης κεφαλαίων (Association Eglise de Scientologie de Paris και Scientology International Reserves Trust κατά Premier Minister[11]).

Τα μέγιστα σε αυτόν τον αγώνα κατά των διακρίσεων, συνέβαλλε χωρίς καμία αμφισβήτηση, η Συνθήκη του Άμστερνταμ[12] μέσω του Άρθρου 6 Α/13 ΣΕΚ, το οποίο εκτός της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού, εισήγαγε μια καινοτομία, η οποία ήταν η ανάληψη θετικής δράσης έναντι της καταπολέμησης των διακρίσεων, στοιχείο το οποίο με την σειρά του ήρθε σε πλήρη αντίθεση με την μονόπλευρη θέσπιση απαγορεύσεων του Άρθρου 6/12 της Σ.Ε.Κ.

Παραμένοντας στην Συνθήκη του Άμστερνταμ, εκτός της μεγάλης συνεισφοράς του Άρθρου 6/Α/13 Σ.Ε.Κ, εξίσου σημαντικό ήταν το Άρθρο 11 της Συνθήκης, το οποίο αναφέρεται στην αναγνώριση ενός καθεστώτος ανεξιθρησκείας εκ μέρους της Ένωσης.

Το ζήτημα των διακρίσεων, αναλύεται ενδελεχέστερα μέσω των Οδηγιών 2000/43/EK και 2000/78/EK, σκοπός των οποίων είναι η δημιουργία ενός πλέγματος προστασίας, ικανό για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, αναπηρίας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Ωστόσο, εντός του προαναφερθέντος πλαισίου υπάρχουν ορισμένες ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των δυο Οδηγιών. Η ομοιότητα τους έγκειται στο ότι και οι δυο στο Άρθρο 2 απαγορεύουν την άμεση και έμμεση διάκριση για λόγους εθνοτικής ή φυλετικής καταγωγής, αναπηρίας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Αντίθετα, η Οδηγία 2000/43/EK χαρακτηρίζεται

από μεγαλύτερη ευρύτητα στο Άρθρο 3, καθώς προωθεί μια μεγαλύτερη γκάμα προστασίας απέναντι στις διακρίσεις, ζήτημα το οποίο την διαφοροποιεί από την Οδηγία 2000/75/EK, η οποία επικεντρώνεται αποκλειστικά στον τομέα της απασχόλησης.

[Συνεχίζεται]

[7] Κτιστάκις Γιάννης, “Θρησκευτική Ελευθερία και Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου”, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 2004, σελ.168-169.

[8] http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1510-FRA-CASE-LAW-HANDBOOK_EL.pdf

[9]<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=142407:CS&lang=el&list=142407:CS,142285:CS,...>

[10] <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=153363:CS&lang=el&list=153363:CS,153281:CS,...>

[11] <http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=335760:CS&lang=el&list=357558:CS,335760:CS,...>

[12] Ιωακειμίδης Π. Κ., “Η Συνθήκη του Άμστερνταμ, νέο πρότυπο ολοκλήρωσης ή σύμπτωμα απο-ολοκλήρωσης?”, Εκδόσεις Θεμέλιο, 1998, Αθήνα.